COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 24.11.2020
COM(2020) 756 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind funcționarea generală a controalelor oficiale efectuate în statele membre (2017-2018) pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor

{SWD(2020) 283 final}

CUPRINS

1. REZUMAT 1
2. INTRODUCERE 2
3. CADRUL JURIDIC 3
4. EXAMINAREA RAPOARTELOR ANUALE ALE STATELOR MEMBRE 4
   - 4.1. Primirea și examinarea rapoartelor anuale ale statelor membre 4
   - 4.2. Organizarea și efectuarea controalelor oficiale 5
     - 4.2.1. Scopuri operaționale și obiective strategice 5
     - 4.2.2. Controale oficiale planificate și în desfășurare 6
     - 4.2.3. Activități de control specifice 6
     - 4.2.4. Resurse 7
   - 4.3. Conformitatea totală cu legislația privind alimentele și furajele, normele de sănătate animală și de bunăstare animală și normele de agricultură ecologică 7
     - 4.3.1. Tipuri de neconformitate 8
     - 4.3.2. Analiza neconformităților 8
   - 4.4. Sistemele naționale de audit 9
     - 4.4.1. Audituri interne și/sau externe ale controalelor oficiale 9
     - 4.4.2. Audituri și inspecții ale organismelor de control 9
   - 4.5. Acțiunile pentru asigurarea eficacității în realizarea planurilor de control naționale 10
     - 4.5.1. Acțiuni care să asigure conformitatea din partea operatorilor economici din domeniul alimentar și furajer, precum și a altor producători și proprietari de afaceri relevanți 10
     - 4.5.2. Aplicare: măsuri luate în cazul neconformității 10
     - 4.5.3. Acțiuni întreprinse pentru a asigura desfășurarea efectivă a serviciilor de control oficiale 11
   - 4.6. Performanța generală a sistemului de control în realizarea planurilor de control naționale 11
   - 4.7. Modificări aduse planului de control național multianual 11
5. ACTIVITĂȚILE DE CONTROL ALE SERVICIILOR COMISIEI ÎN STATELE MEMBRE 12
   - 5.1. Audituri 12
     - 5.1.1. Rapoarte generale 14
     - 5.1.2. Câteva aspecte de evidențiat 14
6. MONITORIZAREA ȘI MĂSURILE COERCITIVE ALE COMISIEI 15
   - 6.1. Monitorizarea sistematică a recomandărilor 15
   - 6.2. Sprijin pentru statele membre 16
     - 6.2.1. Rețele 16
     - 6.2.2. O formare mai bună pentru o hrană mai sigură (BTSF) 18
   - 6.3. Aplicare 18
7. CONCLUZII 19

Lista diagramelor

Diagrama 1: număr de misiuni desfășurate în statele membre în perioada 2017-20. 13

Diagrama 2: numărul și tipul misiunilor desfășurate per subiect în perioada 2017-2018 14

1. REZUMAT

Prezentul raport descrie rezultatul general al activităților de control ale autorităților naționale și ale Comisiei desfășurate în 2017 și 2018 în vederea asigurării unui nivel înalt de protecție a sănătății și de încredere în domeniile legislației privind alimentele și furajele, sănătății și bunăstării animalelor, sănătății plantelor și produselor de protecție a plantelor, agriculturii ecologice și sistemelor de calitate. Aceste domenii sunt extrem de importante în viața de zi cu zi a cetățenilor Uniunii Europene (UE). Acestea domenii sunt, de asemenea, esențiale pentru a permite buna funcționare a comerțului cu alimente, animale și plante, atât în interiorul UE, cât și cu țările terțe.

Statele membre sunt responsabile de punerea în aplicare a controalelor oficiale bazate pe risc, care sunt detaliate și planificate în planurile lor de control naționale multianuale (MANCP). Prin controalele oficiale se urmărește să se verifice dacă operatorii de-a lungul lanțului alimentar și furajer respectă legislația aplicabilă și, în caz contrar, se așteaptă ca statele membre să aplice legislația menționată și să ia măsuri pentru a readuce acești operatori în conformitate. Prin intermediul auditurilor, serviciile Comisiei verifică punerea în aplicare de către statele membre a controalelor oficiale și a activităților asociate de asigurare a aplicării.

Majoritatea statelor membre au raportat că principalele probleme cu impact asupra punerii în aplicare a MANCP-urilor lor au fost nivelurile de personal, resursele financiare și/sau de echipamente. În timp ce o analiză îmbunătățită a datelor, utilizarea instrumentelor informatice și a controalelor documentare fără deplasare la fața locului au contribuit la depășirea acestor provocări în unele state membre, alte state membre au raportat că nu și-au putut pune în aplicare pe deplin planurile de control.

Comisia consideră că trebuie puse la dispoziție resurse adecvate pentru inspecții la fața locului. Când vine vorba de probleme atât de diverse precum frauda alimentară[1], verificarea etichetării corecte a alimentelor și a furajelor, punerea în aplicare a unor bune practici de igienă la sacrificare și utilizarea adecvată a produselor de protecție a plantelor, inspecțiile la fața locului pe teren sunt vitale.

Controalele derulate de Comisie cu privire la punerea în aplicare de către statele membre a controalelor oficiale de-a lungul lanțului alimentar și furajer oferă o imagine clară a performanței statelor membre în ceea ce privește verificarea și punerea în aplicare a conformității operatorilor cu legislația privind alimentele și furajele, normele privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor. Astfel, aceste controale contribuie în mod semnificativ la procesul de revizuire legislativă care are drept scop asigurarea „adecvării” legislației UE.

[1] Frauda este o acțiune intenționată întreprinsă de întreprinderi sau persoane fizice în scopul înșelării cumpărătorilor și al obținerii unui avantaj nejustificat din aceasta. Astfel de acțiuni pot constitui, de asemenea, un risc pentru sănătatea oamenilor, a animalelor sau a plantelor sau pentru bunăstarea animalelor sau pentru mediu. Paginile de internet ale Rețelei UE împotriva fraudelor alimentare oferă mai multe informații de context.

Pe baza controalelor efectuate de Comisie asupra statelor membre, se concluzionează că, în general, statele membre dispun de sistemele de control necesare pentru a asigura punerea în aplicare a cerințelor UE. În unele țări, controalele Comisiei au identificat deficiențe în punerea în aplicare a controalelor oficiale, indicând că există încă loc de îmbunătățire. Comisia și-a monitorizat în mod sistematic recomandările către statele membre și, după caz, a folosit alte instrumente de aplicare. În plus, Comisia a sprijinit statele membre (și țările din afara UE) prin furnizarea de asistență tehnică și formare prin inițiativa O formare mai bună pentru o hrană mai sigură (BTSF) și reuniuni tehnice ale experților din statele membre.

Acest raport face o serie de recomandări pentru a îmbunătăți și mai mult sistemele oficiale de control prin intermediul rețelelor de informații pentru funcționari, prin utilizarea informațiilor din sistemele de asigurări private și prin publicarea rezultatelor controalelor oficiale.

2. INTRODUCERE

UE vizează asigurarea unui nivel înalt de protecție a sănătății și încredere în domeniile siguranței alimentare și a furajelor, sănătății animalelor și a plantelor, bunăstării animalelor, agriculturii ecologice și sistemelor de calitate. Cetățenii UE se așteaptă, pe bună dreptate, la standarde înalte în aceste domenii.

Există un cadru juridic cuprinzător la nivelul UE care vizează asigurarea unor controale coerente de-a lungul lanțului alimentar și furajer, de la fermă la consumator, și o monitorizare adecvată, asigurând în același timp o piață internă eficientă și un comerț eficient cu țări din afara UE.

Unul dintre pilonii politicii integrate de siguranță alimentară de la fermă la consumator a Uniunii Europene este un sistem eficient de control oficial[2] pentru a verifica conformitatea operatorilor cu standardele UE pe tot parcursul lanțului alimentar și furajer.

Comisia joacă un rol important în cadrul general de control la nivelul UE[3] și desfășoară controale, inclusiv audituri, în statele membre.

Statele membre depun la Comisie[4] un raport anual referitor la punerea în aplicare a controalelor oficiale, iar Comisia, la rândul său, pune la dispoziția publicului, a

[2] Prin „control oficial” se înțelege orice activitate desfășurată de autoritatea competentă dintr-un stat membru al Uniunii Europene cu scopul de a verifica respectarea legislației privind alimentele și furajele, normele privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor și faptul că animalele și produsele îndeplinesc cerințele.

[3] Articolul 116 din Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017 privind controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor (JO L 95, 7.4.2017, p. 1).

[4] Articolul 113 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2017/625.

Parlamentului European și a Consiliului un raport[5] cu privire la funcționarea globală a controalelor în statele membre, ținând seama de:

- rapoartele anuale ale autorităților naționale cu privire la controalele efectuate;
- rezultatele controalelor efectuate de Comisie în statele membre.

Raportul actual acoperă anii 2017 și 2018.

3. CADRUL JURIDIC

„Legislația alimentară generală”[6] atribuie responsabilitatea principală pentru asigurarea că un produs alimentar este sigur societăților care desfășoară activități în domeniul produselor alimentare sau al furajelor. Regulamentele UE specifice tratează cerințele privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice[7] și privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare (denumiri de origine protejate, indicații geografice protejate și specialități tradiționale garantate)[8].

Statele membre sunt obligate să verifice dacă operatorii economici respectă legislația UE aplicabilă. Planurile de control naționale multianuale din statele membre descriu sistemele de controale oficiale în acest scop.

Începând cu 14 decembrie 2019, au devenit aplicabile modificările legislației referitoare la aceste cerințe în temeiul Regulamentului privind controalele oficiale (RCO)[9]. RCO descrie cerințele pentru aceste sisteme de control, MANCP și efectuarea controalelor oficiale[10]. Cele mai relevante cerințe introduse de noul RCO cu privire la sistemele de controale oficiale și MANCP sunt următoarele:

- domeniul de aplicare include acum și controalele oficiale privind subprodusele de origine animală, sănătatea plantelor, producția ecologică și etichetarea denumirilor de origine protejate, a indicațiilor geografice protejate și a specialităților tradiționale;
- statele membre trebuie să desemneze un singur organism care să coordoneze pregătirea, coerența, revizuirea, actualizarea și raportarea privind planul de control național multianual;

---

5 Articolul 114 din Regulamentul (UE) 2017/625.

6 Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare (JO L 31, 1.2.2002, p. 1).

7 Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, precum și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2092/91 (JO L 189, 20.7.2007, p. 1).

8 Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare (JO L 343, 14.12.2012, p. 1).

9 Regulamentul (UE) 2017/625 a abrogat Regulamentul (CE) nr. 882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și de bunăstare a animalelor.

10 Articolul 109, articolul 110 și articolul 111 din Regulamentul (UE) 2017/625.

- planul de control național multianual trebuie să descrie obiectivele sale strategice și clasificarea riscurilor controalelor oficiale detaliate în acestea;
- planul de control național multianual trebuie pus la dispoziția publicului, cu anumite excepții limitate;
- informațiile relevante privind organizarea și efectuarea controalelor oficiale trebuie puse la dispoziția publicului, asigurând un nivel ridicat de transparență; această obligație poate fi îndeplinită prin publicarea raportului anual prezentat Comisiei de fiecare stat membru[11].

Regulamentul privind controalele oficiale solicită Comisiei[12] să desfășoare controale, inclusiv audituri, în statele membre, iar statele membre trebuie să ia măsuri adecvate de urmărire pentru a remedia deficiențele identificate în aceste controale[13].

4. EXAMINAREA RAPOARTELOR ANUALE ALE STATELOR MEMBRE

4.1. Primirea și examinarea rapoartelor anuale ale statelor membre

Statele membre și-au prezentat rapoartele anuale pentru 2017 și 2018 în temeiul regulamentului anterior privind controalele oficiale, care a fost abrogat și înlocuit de regulamentul privind controalele oficiale[14]. La baza acestei evaluări a stat structura recomandată pentru rapoartele detaliate în orientările Comisiei, aplicabile anilor respectivi[15].

Relativ puține state membre au depus rapoartele anuale în atenția serviciilor Comisiei în termenul stabilit. Doar Estonia, Finlanda, Letonia, Lituania, Republica Cehă și Republica Slovacă și-au prezentat rapoartele din 2017 și 2018 la timp. Unele țări au raportat cu întârzieri foarte mari; de exemplu, Comisia a primit ultimul raport anual corespunzător anului 2017 în aprilie 2019 și, în iunie 2020, nu primise încă un raport anual corespunzător anului 2018.

Rapoartele diferă semnificativ în ceea ce privește prezentarea datelor și natura datelor prezentate. Acest lucru face ca analiza și comparația rapoartelor să fie dificile și reprezintă o provocare importantă pentru Comisie în elaborarea acestui raport anual.

În ceea ce privește producția ecologică, Comisia a analizat comentariile Curții de Conturi a Uniunii Europene[16] și, în 2018, a început să trimită scrisori de urmărire statelor membre solicitând clarificări și informații suplimentare cu privire la rapoartele anuale privind producția ecologică. Pentru anul de raportare 2017, a fost trimisă o scrisoare către 14

[11] Articolul 11 din Regulamentul (UE) 2017/625.

[12] Articolul 116 din Regulamentul (UE) 2017/625.

[13] Articolul 119 din Regulamentul (UE) 2017/625.

[14] Articolul 44 din Regulamentul (CE) nr. 882/2004.

[15] Decizia 2008/654/CE a Comisiei din 24 iulie 2008 privind liniile directoare pentru asistarea statelor membre în elaborarea raportului anual cu privire la planul de control național multianual integrat prevăzut de Regulamentul (CE) nr. 882/2004 (JO L 214, 9.8.2008, p. 56).

[16] A se vedea Raportul special nr. 04/2019: Sistemul de control pentru produsele ecologice s-a îmbunătățit, dar persistă unele provocări.

state membre și către o țară membră a Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS). Pentru anul de raportare 2018, 24 de state membre și o țară membră a AELS[17].

Raportul privind controalele oficiale a introdus un model standard de formular pentru rapoartele anuale, iar statele membre[18] vor trebui să le transmită și în format electronic. Raportul privind controalele oficiale extinde termenul limită (de la 30 iunie la 31 august) pentru transmiterea acestor informații și date. Raportarea prin mijloace electronice și într-un mod uniform a rezultatului controalelor oficiale, a tipului și a numărului de cazuri de neconformitate și a măsurilor luate pentru a asigura funcționarea eficientă a planurilor de control naționale multianuale puse în aplicare de statele membre va facilita analiza și compararea acestor date de către Comisie în interiorul și între statele membre.

4.2. Organizarea și efectuarea controalelor oficiale

Statele membre au instituit sisteme de control oficial care le permit în mare măsură să asigure aplicarea cadrului juridic de către operatorii din sectorul alimentelor și furajelor. Aspectele specifice ale acestor sisteme sunt evidențiate mai jos pentru a ilustra unele dintre provocările și inițiativele prezentate de statele membre.

4.2.1. Scopuri operaționale și obiective strategice

Statele membre trebuie să definească în planurile de control naționale multianuale obiectivele strategice pentru organizarea controalelor oficiale[19]. Cu toate acestea, mai puțin de o treime (Belgia, Cipru, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Irlanda și Italia) au raportat indicatori de performanță cheie (KPI) specifici utilizați în evaluarea eficacității controalelor lor oficiale. Includerea rezultatelor unor astfel de indicatori de performanță ar oferi o mai bună înțelegere a modului în care fiecare stat membru ar folosi rezultatul controalelor pentru a modifica planurile de control naționale multianuale după cum este necesar.

Alte state membre raportează într-o manieră mai generală cu privire la impactul controalelor lor asupra obiectivelor. De exemplu, Țările de Jos au declarat că folosesc indicatori de bunăstare a animalelor pentru a defini țintele programelor de control oficial. Autoritățile competente olandeze au măsurat, de asemenea, eficacitatea controalelor prin proiecte specifice, cum ar fi „Planul de îmbunătățire a lanțului de aprovizionare cu carne”, „Cuprul în hrana pentru porci” și „Monitorul de conformitate pentru abatoarele de carne roșie și abatoarele de păsări”. Raportul anual a precizat că activitatea desfășurată

[17] 2017: Belgia, Croația, Danemarca, Estonia, Finlanda, Germania, Italia, Lituania, Luxemburg, Norvegia, Polonia, Portugalia, Republica Cehă, Suedia, Ungaria; 2018: Austria, Belgia, Bulgaria, Cipru, Croația, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Lituania, Luxemburg, Malta, Norvegia, Polonia, Portugalia, Republica Cehă, România, Slovenia, Spania, Suedia, Țările de Jos, Ungaria.

[18] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/723 al Comisiei din 2 mai 2019 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește modelul de formular tip care trebuie utilizat în rapoartele anuale prezentate de statele membre (JO L 124, 13.5.2019, p. 1); adoptat în temeiul articolului 113 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2017/625.

[19] Articolul 42 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 882/2004 și articolul 110 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (UE) 2017/625.

în 2017 privind analizele grupurilor-țintă și dezvoltarea strategiilor de monitorizare în anticiparea studiilor de impact a oferit o perspectivă mai amplă asupra conformității și, prin urmare, asupra eficacității controalelor oficiale.

4.2.2. Controale oficiale planificate și în desfășurare

Conform legislației UE, autoritățile naționale ar trebui să își planifice controalele oficiale în conformitate cu prioritățile identificate pe baza riscurilor[20]. Deși toate statele membre au subliniat că definesc frecvența controalelor oficiale prin evaluări bazate pe riscuri, nu au descris metodologia utilizată.

Organismele terțe de evaluare a conformității certifică întreprinderile europene producătoare de alimente și furaje în baza unei serii de sisteme private de asigurare a calității. Austria, Belgia, Danemarca, Regatul Unit și Țările de Jos au raportat despre modul în care utilizează informațiile din aceste sisteme în evaluările de risc pe care le desfășoară. De exemplu, Țările de Jos au organizat întâlniri cu proprietarii acestor sisteme.

4.2.3. Activități de control specifice

Pe lângă activitățile de control planificate, statele membre apelează la activități de control specifice pentru a trata problemele apărute. Danemarca și Ungaria au raportat că, acolo unde numărul controalelor oficiale regulate a fost mai mic decât în anii precedenți, a crescut numărul activităților de control specifice ad-hoc.

În Țările de Jos, monitorizarea bazată pe riscuri a arătat că monitorizarea țintită a anumitor alimente, inspecțiile țintite privind conformitatea și controlul pericolelor microbiologice pot avea avantaje și le pot oferi întreprinderilor și consumatorilor un cadru pe care să pună bazele unor acțiuni specifice.

În perioada 2017-2018, majoritatea statelor membre au trebuit să gestioneze efectele incidentului cauzat de fipronil apărut în Țările de Jos și care a condus la retragerea și rechemarea ouălor și a produselor din ouă de pe tot teritoriul UE (problema este menționată în mod specific în rapoartele transmise de Belgia, Danemarca, Finlanda, Franța, Italia, Polonia, Republica Cehă, Țările de Jos și Ungaria).

Mai multe state membre (Belgia, Danemarca, Finlanda, Germania, Grecia, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Regatul Unit, Spania, Suedia, Slovenia, Țările de Jos și Ungaria) au menționat în rapoarte frauda alimentară și vânzările pe internet ca domenii care prezintă provocări deosebite. Noua posibilitate stipulată de regulamentul privind controalele oficiale pentru prelevarea de eșantioane de bunuri oferite spre vânzare prin comunicare la distanță[21] și normele privind nivelul sancțiunilor financiare pentru

[20] Articolul 3 alineatul (1) și articolul (43) alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 882/2004 și articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2017/625.

[21] Articolul 36 din Regulamentul (UE) 2017/625.

frauda alimentară[22] ar trebui să sprijine statele membre în punerea în aplicare în aceste domenii.

Conform rapoartelor transmise de Estonia, Finlanda, Germania, Polonia, România și Suedia, prezența pestei porcine africane a impus folosirea de resurse oficiale semnificative în țările afectate - pentru a controla boala - sau cu risc - pentru a preveni intrarea acesteia și pentru a asigura detectarea precoce a acesteia.

4.2.4. Resurse

Statele membre trebuie să se asigure că sunt disponibile resurse financiare adecvate pentru a asigura personalul și celelalte resurse necesare pentru ca autoritățile competente să efectueze controale oficiale și alte activități oficiale[23].

Belgia, Bulgaria, Cipru, Finlanda, Germania, Grecia, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Spania, Suedia și Țările de Jos au subliniat că tăierile bugetare au condus la reducerea nivelului de personal, uneori în continuă scădere față de anii precedenți, și la resurse financiare și/sau materiale insuficiente. Finlanda, Germania, Grecia, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, România și Spania au recunoscut că nu pot îndeplini toate obiectivele planificate în planurile lor de control naționale multianuale.

În Republica Cehă, Franța și Țările de Jos, volumul de personal a fost crescut pentru a face față unor probleme specifice, cum ar fi sănătatea animalelor (pesta porcină africană, gripa aviară înalt patogenă), sănătatea plantelor (*Xylella fastidiosa*), frauda alimentară și pregătirea pentru Brexit.

Malta, Spania și Suedia au menționat dificultăți în recrutarea de personal calificat corespunzător, o problemă cu care s-au confruntat și operatorii din sectorul alimentar și al furajelor.

Statele membre au raportat că principalele strategii care le-au ajutat să atenueze efectele reducerii de personal au fost analiza datelor și îmbunătățirea sistemelor informatice.

Autoritățile competente din statele membre consideră că schimbul de cunoștințe cu experții naționali (în cadrul și între statele membre) este un element-cheie pentru îmbunătățirea procedurilor de audit. Toate statele membre au salutat inițiativa BTSF.

4.3. Conformitatea totală cu legislația privind alimentele și furajele, normele de sănătate animală și de bunăstare animală și normele de agricultură ecologică

Rapoartele anuale furnizează informații despre neconformitățile detectate de autoritățile competente din statul membru la operatorii din sectorul alimentar și furajer, precum și o analiză a acestor neconformități.

[22] Articolul 139 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2017/625.

[23] Articolul 26 din Regulamentul (CE) nr. 882/2004 și articolul 78 din Regulamentul (UE) 2017/625.

4.3.1. Tipuri de neconformitate

Majoritatea neconformităților raportate de autoritățile competente din toate statele membre au vizat deficiențe ale bunelor practici de igienă, întreținerea infrastructurii și operatori care nu efectuează sau nu înregistrează rezultatele propriilor verificări.

Aplicarea în domeniile distribuției, vânzării, etichetării și utilizării pesticidelor și etichetarea produselor alimentare destinate consumatorului final au rămas, de asemenea, provocări semnificative în statele membre.

4.3.2. Analiza neconformităților

Incidența neconformității

În unele rapoarte sunt indicate procente de neconformitate. Utilizarea procentelor pentru a compara performanța statelor membre poate induce în eroare. Atunci când se compară datele statelor membre, un procent (mai) mare de neconformitate raportat într-un anumit stat membru nu înseamnă neapărat că situația este mai gravă în acest stat membru. Dimpotrivă, poate indica faptul că există o direcționare mai bună bazată pe riscuri a controalelor și a resurselor în statul membru respectiv. Controalele mai bine direcționate pot conduce la un număr mai mare de inspecții (și neconformități identificate).

Natura riscului generat de neconformitate

Doar o minoritate de rapoarte anuale au furnizat informații cu privire la riscurile asociate neconformităților constatate în timpul controalelor oficiale.

În general, riscurile erau asociate cu posibila răspândire a bolilor animalelor sau plantelor și/sau cu dificultatea de a le ține sub control, pierderea trasabilității și pericolele privind siguranța alimentară a consumatorilor precum alergeni, intoxicații alimentare și contaminare chimică.

Cauza (cauzele) care stă (stau) la baza neconformității

Majoritatea statelor membre au indicat faptul că operatorii din sectorul alimentar nu au înțeles cerințele legale încă. Elemente precum o rotație ridicată a lucrătorilor, dificultăți în găsirea personalului calificat și formarea insuficientă contribuie la punerea în aplicare insuficientă a unor cerințe legale de către operatori.

Marjele de profit mai mici au fost menționate, de asemenea, ca o cauză fundamentală a neconformităților în infrastructura operatorilor.

4.4. Sistemele naționale de audit

4.4.1. Audituri interne și/sau externe ale controalelor oficiale

Statele membre trebuie să desfășoare audituri asupra propriilor sisteme de control sau să dispună desfășurarea de audituri interne pentru a se asigura că respectă regulamentul[24].

Rapoartele anuale ale statelor membre au cuprins informații limitate cu privire la auditurile interne efectuate asupra sistemelor de control oficial. Majoritatea rapoartelor menționează doar numărul de audituri efectuate și o declarație generală privind urmărirea efectelor acestor audituri (interne). Niciunul dintre rapoartele anuale nu a furnizat informații cu privire la eficacitatea sistemelor de control oficial.

4.4.2. Audituri și inspecții ale organismelor de control

Statele membre pot delega o parte din activitățile lor de control oficial[25]. În majoritatea statelor membre, organismele private de control activează în auditarea și certificarea operatorilor din sectorul alimentar în conformitate cu normele privind producția ecologică și etichetarea produselor în baza sistemelor de calitate. Autoritățile competente trebuie să auditeze aceste organisme[26].

Rapoartele statelor membre nu au furnizat informații cu privire la controalele efectuate asupra organismelor private de control, unde există contopiri între certificarea sistemelor de asigurare privată și planul oficial de control.

În conformitate cu normele privind producția ecologică, statele membre trebuie să supravegheze organismele de control cărora le deleagă sarcinile oficiale de control și să raporteze Comisiei rezultatele acestor audituri de supraveghere. Auditurile de supraveghere includ evaluări ale birourilor, audituri cu martori, în care autoritatea competentă monitorizează inspecția efectuată de către inspectorii organismului de control, audituri de revizuire, în care autoritatea competentă inspectează direct operatorii ecologici pentru a verifica respectarea procedurilor operaționale ale organismului de control și pentru a-i evalua eficacitatea și controalele pieței. Autoritățile competente

[24] Articolul 4 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 882/2004 și articolul 6 din Regulamentul (UE) 2017/625.

[25] Articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 882/2004 și articolul 28 din Regulamentul (UE) 2017/625.

[26] Articolul 5 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 882/2004 și articolul 33 litera (a) din Regulamentul (UE) 2017/625.

impun sancțiuni acolo unde este necesar, inclusiv retragerea delegațiilor acestor organisme.

4.5. Acțiunile pentru asigurarea eficacității în realizarea planurilor de control naționale

4.5.1. Acțiuni care să asigure conformitatea din partea operatorilor economici din domeniul alimentar și furajer, precum și a altor producători și proprietari de afaceri relevanți

Statele membre au dezvoltat instrumente, cum ar fi note orientative, campanii de informare și formare, pentru a ajuta operatorii din sectorul alimentar să fie în conformitate cu reglementările privind siguranța alimentelor. De exemplu, Danemarca a introdus o etichetă de bunăstare a animalelor și un „sistem de cartonașe galbene” pentru a reduce utilizarea antibioticelor în fermele de porci.

O mai bună cunoaștere a personalului de control oficial și a operatorilor din sectorul alimentar conduce la rate mai mari de conformitate (de exemplu, privind contaminarea microbiologică, modul de definire a termenului de valabilitate al alimentelor și modul de efectuare și înțelegere a testelor de provocare cu Listeria în Țările de Jos).

Autoritățile competente au obținut un grad de transparență mai ridicat prin eforturi privind campaniile de comunicare și sensibilizare destinate consumatorilor. Țările de Jos au raportat că publicarea rezultatelor controalelor oficiale a condus la un nivel mai ridicat de conformitate din partea operatorilor din sectorul alimentar.

4.5.2. Aplicare: măsuri luate în cazul neconformității

Statele membre trebuie să dispună de sancțiuni/pedepse eficiente, proporționale și disuasive[27].

Statele membre au aplicat o serie de măsuri coercitive, de la avertismente verbale și scrise, până la confiscarea și distrugerea bunurilor și la suspendarea (temporară) sau restricționarea aprobărilor operatorilor. Unele state membre au folosit amenzi administrative ca măsură disuasivă. Trimiterea în judecată a rămas o măsură folosită doar în ultimă instanță.

Finlanda și Luxemburg au restricționat accesul operatorilor la sistemele de sprijin financiar, în timp ce Belgia a operat un sistem de controale oficiale anunțate în întreprinderile alimentare destinate consumatorilor din orașe, cu publicarea rezultatelor.

Austria, Croația, Finlanda, Germania, Italia, Letonia, Luxemburg, Malta și Portugalia au remarcat o îmbunătățire a cooperării cu alte autorități (de exemplu, autoritatea fiscală, poliția) privind frauda alimentară de-a lungul anilor.

[27] Articolele 54 și 55 din Regulamentul (CE) nr. 882/2004 și articolele 137, 138 și 139 din Regulamentul (UE) 2017/625.

4.5.3. Acțiuni întreprinse pentru a asigura desfășurarea efectivă a serviciilor de control oficiale

O serie de state membre au raportat utilizarea sistemelor informatice (îmbunătățite) și a tehnicilor de analiză a datelor ca modalități de îmbunătățire a eficacității și a randamentului controalelor oficiale. Alte exemple descrise în rapoarte au inclus:

- utilizarea inovațiilor științifice, de exemplu, secvențierea întregului genom pentru analiza focarelor de Listeria;
- acreditarea autorităților competente conform standardelor internaționale de calitate, cum ar fi standardele ISO privind sistemele de management al calității (ISO 9001), funcționarea diferitelor tipuri de organisme care efectuează inspecția (ISO 17020) și cerințele pentru organismele care furnizează servicii de audit și certificare a sistemelor de management (ISO 17021);
- crearea de rețele de control în anumite sectoare specializate (de exemplu, agenți de îmbunătățire a alimentelor - cum ar fi aditivii și aromele alimentare, materiale care intră în contact cu produsele alimentare, controlul exporturilor) pentru a spori nivelul de competență al personalului de control oficial din sector, cât și al operatorilor.

4.6. Performanța generală a sistemului de control în realizarea planurilor de control naționale

Statele membre declară în rapoartele lor anuale că, în general, sistemele lor de control oficial sunt puse în aplicare și suficiente. De asemenea, majoritatea statelor membre raportează cu privire planurile de îmbunătățire a randamentului. Mijloacele de atingere a acestor obiective menționate cel mai frecvent au fost sistemele informatice, analiza datelor, manualele de calitate și formarea.

4.7. Modificări aduse planului de control național multianual

Niciunul dintre statele membre nu a raportat modificări specifice aduse planurilor de control naționale multianuale. Singurele modificări raportate s-au bazat pe rezultatele inspecțiilor oficiale și pe informațiile obținute din analizele de laborator ale produselor alimentare și furajere.

5. ACTIVITĂȚILE DE CONTROL ALE SERVICIILOR COMISIEI ÎN STATELE MEMBRE

5.1. Audituri

Direcția pentru audituri și analize în materie de sănătate și alimentație din cadrul Direcției Generale Sănătate și Siguranță Alimentară a Comisiei Europene (DG SANTE) efectuează activități de verificare pentru a stabili dacă legislația UE privind siguranța alimentelor și furajelor, sănătatea animalelor, bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor, agricultura ecologică și sistemele de calitate și unele domenii ale sănătății umane[28] este pusă în aplicare și executată în mod corespunzător. Această Direcție publică un program de lucru anual și o actualizare[29] la jumătatea anului pe site-ul DG SANTE.

Direcția efectuează aceste controale în mod regulat și în cooperare cu autoritățile competente din statele membre.

Un element al auditurilor sunt verificările la fața locului, în care experții Comisiei interacționează cu autoritățile competente care efectuează controale oficiale. Experții din statele membre îi asistă periodic pe experții Comisiei.

Controalele derulate de Comisie au drept scop să[30]:

- verifice aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor;
- verifice funcționarea și organizarea sistemelor naționale de control și a autorităților competente;
- investigheze și să colecteze informații
    - privind controalele oficiale și aplicarea măsurilor de asigurare a respectării legislației
    - privind probleme importante sau recurente legate de aplicarea practică sau punerea în aplicare a normelor;
    - legate de situații de urgență, probleme emergente sau noi evoluții.

Rapoartele auditurilor individuale sunt disponibile publicului[31] pe pagina de internet DG SANTE.

În 2017 și 2018, Direcția pentru audituri și analize în materie de sănătate și alimentație a derulat în total 264 de misiuni (în principal audituri și, de asemenea, vizite în diferite țări

[28] Activitățile de control în domeniile sănătății umane nu sunt efectuate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 882/2004 sau 2017/625 și, prin urmare, nu sunt incluse în acest raport.

[29] Disponibil la: https://ec.europa.eu/food/audits_analysis/audit_programmes_en.

[30] Articolul 116 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2017/625.

[31] Disponibil la: http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/audit_reports/index.cfm.

și misiuni de stabilire a faptelor[32]) în statele membre. Diagrama 1 oferă o prezentare generală a numărului de misiuni derulate per stat membru.

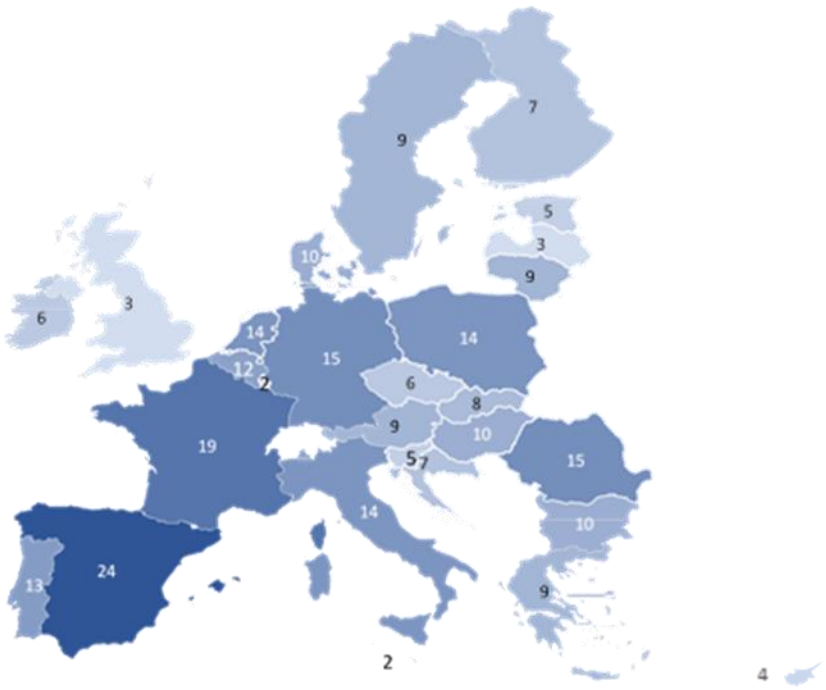
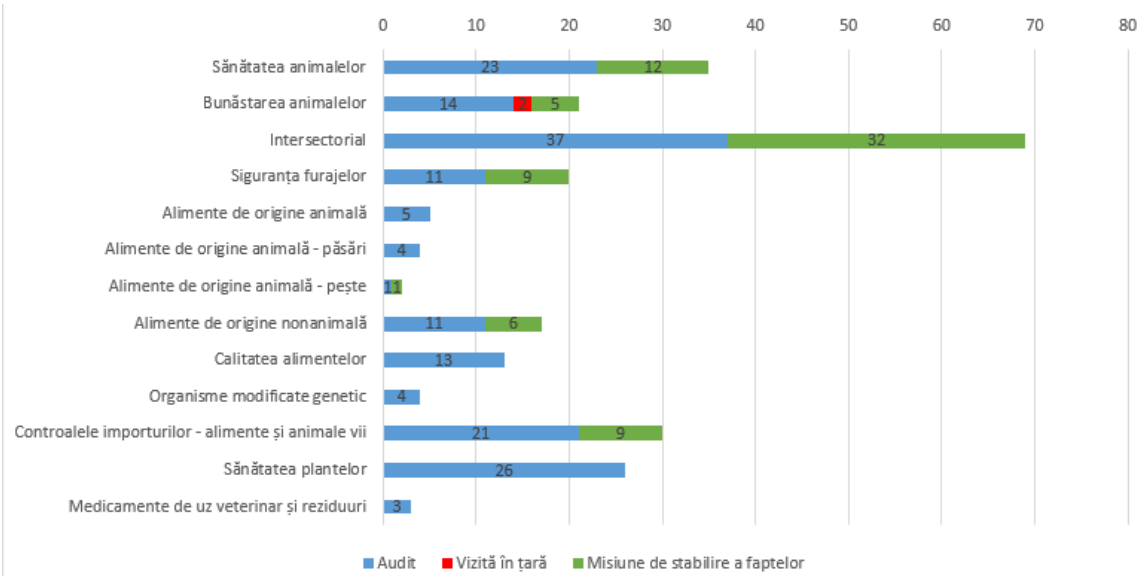

Diagrama 1: număr de misiuni desfășurate în statele membre în perioada 2017-2018

Diagrama 2 oferă o prezentare generală a tipului de misiune pe baza subiectelor diferite din regulamentul privind controalele oficiale.

[32] Auditurile verifică punerea în aplicare a controalelor oficiale în timp ce vizitele în țară și misiunile de stabilire a faptelor sunt utilizate pentru a culege informații despre o țară sau despre un subiect în mai multe state membre.

Diagrama 2: numărul și tipul misiunilor desfășurate per subiect în perioada 2017-2018

5.1.1. Rapoarte generale

Comisia publică[33], de asemenea, rapoarte generale care conțin o analiză a domeniului acoperit într-o serie de audituri, identificând ceea ce funcționează sau nu în legătură cu punerea în aplicare a controalelor și aplicarea legislației și oferind exemple de bune practici în statele membre. Aceste rapoarte asigură baza pentru schimburi cu experți din statele membre în cadrul inițiativei BTSF pentru a discuta problemele comune identificate și pentru a împărtăși bunele practici.

În 2017 și 2018, Comisia a publicat 22 de rapoarte generale referitoare la activitățile sale de control în statele membre în domeniile siguranței și calității alimentelor, sănătății și bunăstării animalelor și sănătății plantelor.

Documentul de lucru al personalului care însoțește acest raport[34] descrie mai detaliat câteva dintre principalele domenii în care Comisia a efectuat controale în statele membre în 2017 și 2018.

5.1.2. Câteva aspecte de evidențiat

O serie de audituri desfășurate de sistemele naționale de audit au constatat că rezultatele acestor activități de audit contribuie la îmbunătățirea consecvenței și a eficacității controalelor oficiale.

În domeniul siguranței alimentelor, misiunile de stabilire a faptelor în urma incidentului cu fipronil au contribuit la îmbunătățirea instrumentelor disponibile la nivelul UE pentru gestionarea și limitarea incidentelor similare.

Seriile de audit desfășurate asupra controalelor oficiale privind etichetarea alimentelor (informații pentru consumatori și mențiuni privind sănătatea și nutriția), materialele care intră în contact cu produsele alimentare, alimentele gata de consumat și comerțul electronic din lanțul alimentar au arătat că aceste domenii necesită o atenție sporită în planurile controalelor oficiale.

În domeniul sănătății animale, epidemiile de pestă porcină africană și de gripă aviară au fost principalele domenii de interes în care Comisia și-a prioritizat controalele.

În ceea ce privește bunăstarea animalelor, Comisia a încheiat proiectul privind transportul rutier și maritim al animalelor. Deși au existat îmbunătățiri evidente pentru bunăstarea animalelor, persistă probleme importante. În ceea ce privește transportul maritim, Comisia solicită cooperarea cu Agenția Europeană pentru Siguranța Maritimă pentru a îmbunătăți conformitatea navelor de transport de animale cu cerințele de bunăstare a animalelor.

---

[33] Disponibil la: http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/index.cfm.

[34] Documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește documentul: Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind funcționarea generală a controalelor oficiale efectuate în statele membre (2017-2018) pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind produsele alimentare și hrana pentru animale și cu normele privind sănătatea și bunăstarea animalelor.

Un program de lucru de doi ani privind bunăstarea porcilor a analizat practicile de codotomie de rutină, unde aplicarea serioasă și uniformă rămâne o mare provocare.

Două audituri privind monitorizarea rezistenței la antimicrobiene a bacteriilor comensale și zoonotice au identificat o serie de posibile îmbunătățiri ale demersurilor existente.

Începând din 2013, focarele de *Xylella fastidiosa* au provocat daune economice grave în plantațiile de măslini și de migdale din Italia și Spania. Agentul patogen pune în pericol o gamă largă de specii agricole, horticole și forestiere din Europa. În statele membre cu focare s-au desfășurat audituri periodice menite să verifice dacă măsurile puse în aplicare asigură eradicarea sau, dacă acest lucru nu este posibil, limitarea răspândirii, pentru a minimiza riscul de răspândire ulterioară în UE.

Comisia a luat cunoștință de anumite îmbunătățiri în autorizarea, comercializarea și utilizarea durabilă a produselor de protecție a plantelor (PPP). Cu toate acestea, statele membre trebuie să soluționeze deficiențele procesului de autorizare a PPP, evaluarea sistemelor integrate de gestionare a dăunătorilor, revizuirea planurilor naționale de acțiune și testarea echipamentelor de aplicare. Comisia a lansat procesul de stabilire a indicatorilor de risc armonizați[35], alături de statele membre, pentru a estima evoluția riscurilor asociate utilizării produselor de protecție a plantelor.

Un alt domeniu în care a fost identificată nevoia de îmbunătățire a controalelor oficiale ale statelor membre a fost legat de controalele asupra produselor biocide, care adesea nu sunt autorizate pentru piața pe care sunt utilizate.

6. MONITORIZAREA ȘI MĂSURILE COERCITIVE ALE COMISIEI

6.1. Monitorizarea sistematică a recomandărilor

Auditurile Comisiei conduc în general la recomandări de acțiuni corective. Statele membre trebuie să ia măsurile necesare pentru a aborda aceste recomandări[36] și trebuie să le descrie în planurile de acțiune.

Prin reuniunile „pachet” regulate, cunoscute sub numele de audituri generale de monitorizare, Direcția pentru audituri și analize în materie de sănătate și alimentație din cadrul DG SANTE urmărește în mod sistematic acțiunile întreprinse de autoritățile competente pentru a răspunde recomandărilor făcute în rapoartele de audit. Aceste audituri generale de monitorizare acoperă toate recomandările „deschise” din toate sectoarele, iar rezultatele sunt publicate în profilurile de țară (a se vedea mai jos).

Acest proces a continuat să fie eficient în abordarea marii majorități a deficiențelor identificate.

---

[35] Articolul 15 alineatul (1) din Directiva 2009/128/CE de stabilire a unui cadru de acțiune comunitară în vederea utilizării durabile a pesticidelor (JO L 309, 24.11.2009, p. 71-86).

[36] Articolul 45 alineatul (3) și articolul 45 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 882/2004 și articolul 117 litera (a) și articolul 119 litera (a) din Regulamentul (UE) 2017/625.

În puține cazuri, când rezultatul auditului este deosebit de problematic, sunt organizate audituri de monitorizare specifice sectorului pentru a urmări acțiunile care urmează să fie puse în aplicare de urgență de către statele membre.

La sfârșitul lunii decembrie 2018, statele membre au luat măsuri corective sau au furnizat angajamente satisfăcătoare pentru abordarea deficiențelor în intervale de timp acceptabile:

- pentru 96 % din recomandările rezultate din auditurile din ciclul de raportare 2014-2016; și
- pentru 95 % din recomandările rezultate din auditurile din ciclul de raportare 2015-2017[37].

Cunoștințele legate de țara în cauză sunt importante pentru pregătirea auditurilor și pentru elaborarea informată a politicilor. Prin urmare, Direcția pentru audituri și analize în materie de sănătate și alimentație din cadrul DG SANTE păstrează și publică profiluri de țară. Actualizările acestora asigură transparența acestui proces.

Aceste profiluri de țară sunt disponibile publicului[38] și oferă o prezentare generală pentru toate statele membre cu privire la:

- cele mai recente cinci rapoarte de audit publicate;
- evaluarea de către Comisie a acțiunilor întreprinse de statele membre ca răspuns la auditurile și recomandările sale de audit;
- organizarea controalelor în statele membre, pe baza informațiilor furnizate de acestea;
- linkuri relevante către site-urile web ale statelor membre, astfel cum sunt furnizate de acestea.

6.2. Sprijin pentru statele membre

Comisia sprijină statele membre să își îmbunătățească capacitatea de a pune în aplicare legislația UE, prin intermediul rețelelor și al formării.

6.2.1. Rețele

Direcția pentru audituri și analize în materie de sănătate și alimentație găzduiește o serie de rețele și grupuri de lucru formate din oficiali din cadrul autorităților competente din statele membre și din țările membre ale Asociației Europene a Liberului Schimb părți la Acordul privind Spațiul Economic European pentru a discuta și promova punerea în aplicare a anumitor aspecte ale dreptului Uniunii.

[37] Indicatorul de urmărire se bazează pe un ciclu continuu de trei ani, luând în considerare timpul necesar statelor membre pentru a elabora un plan de acțiune ca răspuns la recomandările de audit și timpul necesar punerii în aplicare a acțiunilor.

[38] Disponibil la: https://ec.europa.eu/food/audits-analysis/country_profiles/index.cfm.

Din 2008, două rețele s-au întâlnit periodic pentru a face schimb de experiențe cu privire la pregătirea, punerea în aplicare și raportarea planurilor de control naționale multianuale și cu privire la punerea în aplicare a sistemelor naționale de audit (NAS) privind controalele oficiale. În perioada 2017 și 2018, rețeaua MANCP s-a reunit de nouă ori. Reuniunile au fost dedicate în principal dezvoltării și finalizării modelelor de formulare standard pentru rapoartele anuale[39]. O reuniune a unui subgrup organizată în 2018 a fost dedicată revizuirii orientărilor privind pregătirea planului de control național multianual[40]. Rețeaua MANCP a dezvoltat, de asemenea, versiunea electronică a modelului de formular standard pentru rapoartele anuale, instrumentul „Raportarea anuală cu privire la controalele oficiale - AROC", pentru a ajuta statele membre să se pregătească pentru punerea în aplicare a regulamentului privind controalele oficiale.

În cursul anilor 2017 și 2018, rețeaua MANCP s-a reunit de patru ori. Reuniunile au facilitat schimbul de experiențe, probleme comune, iar bunele practici/cele mai bune practici identificate între membri și rețea au inițiat o revizuire a orientărilor privind desfășurarea auditurilor[41].

Rețeaua punctelor de contact național (PCN) ale statelor membre pentru protecția animalelor în timpul transportului se întrunește periodic din 2010 pentru a împărtăși cunoștințe despre problemele comune și a găsi soluții pentru a pune în aplicare și a executa cerințele de bunăstare a animalelor în timpul transportului. Din 2014, această rețea a elaborat documente de rețea consensuale care cuprind orientări cu privire la punerea în aplicare practică a cerințelor de bunăstare a animalelor și identifică bune practici pentru controale. În 2017 și 2018, rețeaua PCN s-a reunit de patru ori pentru a discuta despre modificările rapoartelor anuale pentru controalele privind bunăstarea animalelor în timpul transportului, transportul vițeilor neînțărcați și transportul animalelor către țări din afara UE și la temperaturi extreme. În cursul anului 2017, PCN a finalizat Documentul de rețea privind exportul rutier de animale vii.

Grupul de lucru privind utilizarea durabilă a pesticidelor s-a reunit de patru ori în perioada 2017-2018. În 2017, Comisia a publicat primul său raport privind punerea în aplicare a legislației referitoare la utilizarea durabilă a pesticidelor (SUD)[42]. Grupul a discutat intens acest raport și punerea în aplicare a SUD în fiecare stat membru, împreună cu revizuirea planurilor naționale de acțiune inițiale din statele membre[43]. În 2018, discuțiile s-au concentrat pe indicatorii de risc armonizați pregătiți de Comisie, aspectele de mediu ale SUD și provocările întâmpinate de statele membre în ceea ce privește

[39] Regulamentul (UE) 2019/723 (JO L 124, 13.5.2019, p. 1-31).

[40] Decizia 2007/363/CE a Comisiei (JO L 138, 30.5.2007, p. 24-49).

[41] Decizia 2006/677/CE a Comisiei (JO L 278, 10.10.2006, p. 15-23).

[42] Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu cu privire la planurile naționale de acțiune ale statelor membre și la progresele înregistrate în punerea în aplicare a Directivei 2009/128/CE privind utilizarea durabilă a pesticidelor.

[43] Statelor membre li s-a cerut să adopte planuri naționale de acțiune pentru punerea în aplicare a SUD pentru prima oară în noiembrie 2012. Aceste planuri ar trebui să cuprindă obiective cantitative, ținte, măsurători și calendare pentru reducerea riscurilor și efectelor utilizării pesticidelor. Aceste planuri ar trebui reexaminate cel puțin o dată la cinci ani.

punerea în aplicare a gestionării integrate a dăunătorilor și evaluarea acesteia la nivelul fermelor.

Grupurile de lucru privind formularea produselor de protecție a plantelor (PPP) și privind aplicarea legislației în acest domeniu vizează abordarea principalelor puncte slabe identificate în seria de audituri efectuate din 2012 până în 2016 în ceea ce privește controalele oficiale privind introducerea pe piață a PPP. În 2017 și 2018, a fost organizată o reuniune a grupului de lucru privind formularea și analiza PPP, care s-a axat pe elaborarea documentelor de referință pentru a oferi îndrumări statelor membre cu privire la strategia analitică și la interpretarea rezultatelor analitice. Grupul de lucru în domeniul punerii în aplicare a legislației PPP s-a întrunit de două ori în 2017 și o dată în 2018. Una dintre aceste reuniuni a fost organizată sub forma unui atelier de lucru, abordând controalele oficiale din depozite la scară largă, controalele importurilor în porturi și inspecțiile producătorilor de produse de protecție a plantelor. Aceasta le-a oferit statelor membre o bază utilă pentru a îmbunătăți activitățile de inspecție în acest domeniu.

6.2.2. O formare mai bună pentru o hrană mai sigură (BTSF)

BTSF este o inițiativă a Comisiei care vizează organizarea de cursuri de formare pentru părțile interesate de legislația UE în domeniul alimentelor, legislația în domeniul furajelor, normele privind sănătatea și bunăstarea animalelor, precum și normele referitoare la sănătatea plantelor, agricultura ecologică și sistemele de calitate. Rezultatul controalelor derulate de Comisie (de exemplu, audituri) ajută la identificarea nevoilor de formare. Programul BTSF 2017 și 2018[44] a cuprins ateliere pe o serie de subiecte, cum ar fi prevenirea și controlul rezistenței la antimicrobiene, gradul de pregătire a serviciilor veterinare pentru calamități naturale și formarea cu privire la auditurile interne.

6.3. Aplicare

Când un stat membru încalcă legislația UE, Comisia stabilește măsuri adecvate de la caz la caz, în conformitate cu abordarea sa „Legislația UE: o mai bună aplicare pentru obținerea unor rezultate mai bune”[45]. Aceste măsuri pot varia de la contactele cu autoritățile din statele membre la niveluri adecvate menite să asigure aplicarea corectă a legislației UE până la lansarea schimburilor EU Pilot și/sau a acțiunilor în constatarea neîndeplinirii obligațiilor în cazurile în care există un temei juridic clar și solid și în care toate celelalte căi de încurajare a conformității au fost epuizate. În domeniul siguranței alimentare, alte instrumente de aplicare în afară de neîndeplinirea obligațiilor includ, de asemenea, impunerea de măsuri de protecție sau de salvgardare. Acestea pot varia de la luarea de măsuri asigurătorii privind comerțul și mișcările de animale, plante sau produse alimentare și furaje până la adoptarea măsurilor de salvgardare în conformitate cu dispozițiile legislației relevante.

---

[44] Pentru rapoarte anuale despre BTSF, a se vedea https://ec.europa.eu/chafea/food/bookshelf/reports/index_en.htm.

[45] A se vedea https://ec.europa.eu/info/publications/communication-commission-eu-law-better-results-through-better-application_ro.

O primă linie de acțiune este o scrisoare la nivel înalt adresată statului membru respectiv, acolo unde este necesar, urmată de etapele precontencioase și contencioase ale procedurii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor[46].

În perioada 2017-2018, un caz de neîndeplinire a obligațiilor a fost adus în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene în domeniile acoperite de regulamentul privind controalele oficiale. În mai 2018, Comisia a decis să sesizeze Curtea de Justiție a Uniunii Europene cu privire la eșecul Italiei de a preveni în mod adecvat răspândirea organismului nociv de carantină *Xylella fastidiosa* în Apulia[47].

7. CONCLUZII

UE deține un cadru legislativ solid pentru a controla pericolele pentru siguranță în lanțul de aprovizionare. Autoritățile naționale ale statelor membre au demonstrat în rapoartele lor anuale privind controalele oficiale că ele continuă să își îndeplinească rolul important de monitorizare și verificare, prin organizarea controalelor oficiale, că sunt respectate și puse în aplicare în mod eficient cerințele relevante ale Uniunii.

Documentul de lucru însoțitor al personalului oferă detalii despre controalele efectuate de Comisie în statele membre pentru a verifica dacă sunt puse în aplicare și executate în mod corespunzător de către statele membre cerințele Uniunii în materie de legislație privind alimentele și furajele, sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor. Rezultatele acestor controale arată că, în ansamblu, statele membre dispun de sistemele de control necesare care să asigure niveluri de conformitate general acceptabile. Cu toate acestea, controalele Comisiei identifică în continuare deficiențe ale controalelor oficiale și subliniază că se mai pot aduce îmbunătățiri.

Atitudinea relaxată față de siguranța alimentelor are întotdeauna repercusiuni și, atunci când se întâmplă acest lucru, nu numai că amenință sănătatea publică, ci afectează și încrederea cetățenilor noștri, precum și a partenerilor noștri comerciali din sistemul alimentar al UE în ansamblu. Nu sunt admise compromisuri în ceea ce privește siguranța alimentelor și toate activitățile de control planificate stabilite în planurile de control naționale multianuale ale statelor membre trebuie puse în aplicare. Cu toate acestea, rapoartele anuale pentru 2017 și 2018 evidențiază din nou faptul că multe state membre se confruntă cu provocări în a asigura resurse financiare adecvate pentru efectuarea controalelor oficiale necesare.

Monitorizarea sistematică a recomandărilor de audit arată că, în general, statele membre iau măsurile corective adecvate pentru a remedia deficiențele identificate. În plus, rapoartele anuale evidențiază eforturile continue ale statelor membre de a îmbunătăți randamentul și eficacitatea controalelor lor, în special prin sisteme informatice mai bune, analize de date, manuale de calitate și formare.

---

[46] Articolul 258 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

[47] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_18_3805.

Adoptarea regulamentului privind controalele oficiale a introdus modificări semnificative, care vor contribui la îmbunătățirea controalelor oficiale.

Pentru a asigura coerența planurilor de control naționale multianuale, statele membre trebuie să desemneze un singur organism însărcinat cu coordonarea pregătirii lor și colectarea de informații cu privire la punerea în aplicare, revizuirea și actualizarea acestora. Planurile de control naționale multianuale vor stabili obiectivele strategice și modul în care stabilirea de controale oficiale prioritare și alocarea resurselor reflectă aceste priorități.

În ceea ce privește transparența, regulamentul privind controalele oficiale impune ca planurile de control naționale multianuale să fie puse la dispoziția publicului. În plus, există posibilitatea ca statele membre să îndeplinească cerințele de transparență prin publicarea raportului lor anual.

Introducerea unui model de formular standard pentru rapoartele anuale care urmează să fie transmise de statele membre va facilita colectarea de informații și date comparabile privind controalele oficiale ale statelor membre în cadrul lanțului agroalimentar al UE și va contribui la o redactare și publicare mai ușoare a Raportului anual al Comisiei.

Lucrând în parteneriat, Comisia rămâne dedicată sprijinirii statelor membre pentru îmbunătățirea continuă a sistemelor lor de control oficial prin intermediul rețelelor și al inițiativei BTSF.